

www.uoc.edu/idp

RESSENYA

V Jornada de Criminologia

«Les violències en l'àmbit familiar. Intervenció del sistema penal»

Estudis de Dret i Ciència Política
(Universitat Oberta de Catalunya)

Data de recepció: abril de 2015

Data d'acceptació: maig de 2015

Data de publicació: juny de 2015

El dia 5 de febrer de 2015 va tenir lloc a Barcelona la V Jornada de Criminologia organitzada per la UOC i pel Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (CEJFE) de la Generalitat de Catalunya. El tema tractat en aquesta cinquena edició de la jornada, que es celebra anualment des de 2011, va ser «Les violències en l'àmbit familiar. Intervenció del sistema penal».

L'elecció del tema partia de la constatació que les teories criminològiques normalment s'han centrat en l'explicació de la delinqüència que es produeix en l'espai públic. Això té relació amb el fet que el sistema penal fins fa ben poc no s'ha ocupat de la victimització en l'àmbit familiar. Les creixents demandes socials perquè el sistema penal s'impliqui en la resolució de problemes tradicionalment percebuts com a merament domèstics reclamen un esforç per comprendre la fenomenologia de les violències familiars amb la deguda base empírica i dissenyar les respostes més adequades.

En la jornada s'han examinat els trets comuns i diferencials de les diverses formes de violència

en l'àmbit familiar, la manera com es configuren i s'aborden socialment els rols d'agressor i víctima, així com la interacció entre aquests i entre les diverses manifestacions de violència. A partir d'aquí s'han plantejat pautes d'actuació de les institucions i els actors socials davant del sistema de la violència familiar, tenint en compte la complementaritat entre el sistema de justícia penal i noves formes de justícia restaurativa basades en la participació dels diversos subjectes implicats o afectats per les situacions de violència.

La jornada fou inaugurada per Xavier Hernández, director del CEJFE, Ana Delgado, directora dels Estudis de Dret i Ciència Política de la UOC, i Josep M. Tamarit, director de la jornada.

A la primera taula, Leonor Cantera, professora titular de Psicologia social de la UAB, va fer una aproximació a la fenomenologia de les violències en l'àmbit familiar, i Josep M. Tamarit, catedràtic de Dret Penal de la UOC, va tractar la gestió de les violències domèstiques i la resposta que podem esperar del sistema penal.

Posteriorment hi va haver una taula de recerca, moderada per Patrícia Hernández (UOC), en què es van exposar els resultats de diferents estudis sobre violència familiar. Jorge Gracia (Universitat de Saragossa) va exposar una recerca qualitativa sobre el maltractament familiar cap a les persones grans, amb un enfocament sociojurídic. Judit Abad va presentar una revisió de literatura a més d'un estudi quantitatiu elaborat pel GREVIA (UB) sobre l'exposició dels menors a la violència familiar, i Ester Blay (UPF), els resultats d'un estudi qualitatiu sobre la decisió de denunciar o no denunciar per part de dones víctimes de violència en la parella.

Finalment, a la tercera taula, moderada per Antònia Linde (UOC), es van presentar les ponències següents: «Com abordar el tractament dels agressors domèstics?», a càrrec d'Antonio Andrés Pueyo, catedràtic d'Avaluació, Personalitat i Tractament Psicològic de la UB, «La resposta de la justícia juvenil a la violència filioparental i als conflictes en l'àmbit familiar», a càrrec de Juan-José Márquez, fiscal de Menors de l'Audiència Provincial de Barcelona, i «El paper de la justícia restaurativa», a càrrec de Maria Munné, mediatora. A la jornada hi van participar unes dues-centes cinquanta persones, entre les quals hi havia professionals, investigadors, consultors i tutors del Programa de criminologia de la UOC i estudiants.

Seminari sobre la delinqüència sexual

El dia 9 de desembre de 2014 va tenir lloc a la Universitat Oberta de Catalunya un seminari intern sobre delinqüència sexual. El ponent va ser Enrique Echeburúa, catedràtic de Personalitat, Tractament i Avaluació Psicològica de la Universitat del País Basc, que va fer una presentació de l'estat de la recerca sobre les diverses formes de delinqüència sexual, incidint en una doble dimensió: el tractament dels ofensors i l'atenció a les víctimes. La ponència va anar seguida d'un debat amb els assistents, que eren sobretot professors, consultors i tutors del Programa de criminologia de la UOC i alguns estudiants.

Després del seminari va tenir lloc un acte obert al públic amb una taula rodona, organitzada conjuntament amb la Societat Catalana de Victimologia, sobre els serveis d'atenció a la víctima a partir de la Directiva europea 29/2012, que estableix regles mínimes pel que fa als drets de les víctimes de delictes. La taula va estar presidida per Ana Delgado, directora dels Estudis de Dret i Ciència Política, i hi van intervenir com a ponents Enrique Echeburúa, Marc Ceron, subdirector de Reparació i Execució Penal a la Comunitat del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, i Josep M. Tamarit, catedràtic de Dret Penal de la UOC.

En acabar el debat es va presentar la *Revista de Victimologia/Journal of Victimology*, publicació periòdica semestral d'accés lliure obert, que és un projecte de la Societat Catalana de Victimologia, la Sociedad Vasca de Victimología i l'Editorial Huygens i de la qual es va anunciar el *call for papers* per al primer número, que ha d'aparèixer el juny de 2015.

Citació recomanada

ESTUDIS DE DRET I CIÈNCIA POLÍTICA DE LA UNIVERSITAT OBERTA DE CATALUNYA (2015). «V Jornada de Criminologia: Les violències en l'àmbit familiar. Intervenció del sistema penal». *IDP. Revista d'Internet, Dret i Política*. Número 20, pàgs. 145-147. UOC. [Data de consulta: dd/mm/aa]
 <<http://journals.uoc.edu/index.php/idp/article/view/n20-edcp/n20-edcp-pdf-ca>>
 <<http://dx.doi.org/10.7238/idp.v0i20.2605>>

Estudis de Dret i Ciència Política (UOC)

Av. Carl Fiedrich Gauss, 5

08860 Castelldefels

Els textos publicats en aquesta revista estan subjectes -llevat que s'indiqui el contrari- a una llicència de Reconeixement-Sense obres derivades 3.0 Espanya de Creative Commons. Podeu copiar-los, distribuir-los i transmetre'ls públicament sempre que citeu l'autor, la revista i la institució que els publica (IDP, *Revista d'Internet, Dret i Política*; UOC); no en feu obres derivades. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/3.0/es/deed.ca>.